

STORTINGET

Innst. 52 L

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 226 L (2020–2021)

Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i lov om Schengen informasjonssystem (SIS-loven) mv.

Til Stortinget

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet foreslår i proposisjonen endringer i lov 16. juli 1999 nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS-loven). Endringene skal gjennomføre tre forordninger om Schengen informasjonssystem, som ble vedtatt i november 2018.

De tre rettsaktene er svært omfattende og regulerer ulike forhold. Dette gjør at dagens ordning, der SIS-loven gir en uttømmende regulering av alle forhold knyttet til den norske delen av SIS, ikke foreslås videreført. Det foreslås i stedet at rettsaktene inkorporeres i SIS-loven ved at de gis status som lov, samtidig som den grunnleggende oppbyggingen i SIS-loven beholdes. Dette innebærer at det i de aktuelle bestemmelsene, eksempelvis om hvilke opplysninger som kan registreres, vises til de tilsvarende artiklene i de tre rettsaktene. Bestemmelsene som regulerer norske forhold, herunder erstatning, foreslås videreført.

I tillegg foreslås det en endring i utlendingsloven som gir en uttrykkelig hjemmel for gjenbruk av biometriske opplysninger for nærmere bestemte handlinger i SIS-registeret. Endelig foreslås det en mindre endring i politiregisterloven som følge av at enkelte bestemmelser i politiregisterloven gis anvendelse for behandling av opplysninger i SIS.

De nye rettsaktene medfører at politiet og utlendingsmyndighetene må gjennomføre vesentlige tekniske systemendringer for å tilrettelegge for nye meldinger, ny type informasjon og flere saker i SIS. Endringene omfatter områdene grensekontroll, politisamarbeid og retturområdet. Det er forventet at endringene kan gi mer effektiv etterforskning og økt oppklaring av alvorlige straffesaker hos politiet og bedre saksbehandling hos utlendingsmyndighetene.

Forslag fra regjeringen som krever budsjettendringer, vil bli fremmet for Stortinget i de årlige budsjettframleggene. Økonomiske konsekvenser for øvrige berørte virksomheter, slik som for eksempel toll-, utenriks-, vei-, luftfarts- og sjømyndigheter, vil utredes nærmere.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kamzy Gunaratnam, Odd Harald Hovland og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Ingunn Foss og Sveinung Stensland, fra Senterpartiet, Ivar B. Prestbakmo og Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, lederen Per-Willy Amundsen og Tor André Johnsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, og fra Venstre, Ingvild Wætrhus Thorsvik, viser til at Schengen informasjonssystem (SIS) er opprettet i medhold av avsnitt IV i Schengen-konvensjonen. Det er et databasert register til bruk for alle stater som deltar i Schengen-samarbeidet. Funksjonaliteten i systemet sikrer Schengen-statenes myndigheter muligheten til å foreta søk i innmeldte opplysninger om personer og gjen-

stander, blant annet ved utførelse av ytre grensekontroll, for politiets etterforskning i straffesaker og for å sikre offentlig ro og sikkerhet. Komiteen viser til at Norge sluttet seg til SIS 25. mars 2001, jf. Innst. S. nr. 229 (1996–1997), jf. St.prp. nr. 42 (1996–1997) om samtykke til ratifikasjon av samarbeidsavtale av 19. desember 1996 mellom partene i Schengen-avtalen og Schengen-konvensjonen og Island og Norge om avskaffelse av personkontroll på de felles grenser, og Ot.prp. nr. 56 (1998–1999) om lov om Schengen informasjonssystem (SIS) og lov om endringer i utlendingsloven og enkelte andre lover som følge av Schengen-samarbeidet.

Komiteen viser til at SIS siden den gang har gått gjennom en omfattende teknisk oppgradering, og det har blitt åpnet for å utvide systemets anvendelsesområde. En slik utvidelse av systemets anvendelsesområde ble det samtykket til i Innst. S. nr. 264 (2007–2008), jf. St.prp. nr. 44 (2007–2008) om samtykke til godtakelse av vedtak om videreutvikling av Schengen-regelverket (to rettsakter om opprettelse, drift og bruk av annen generasjon av Schengen informasjonssystem (SIS II) og en forordning om tilgang til SIS II for organer som har ansvaret for utstedelse av registreringsbevis for kjøretøyer).

Komiteen merker seg at de nye reglene om SIS er vedtatt i tre rettsakter, ettersom ulike land er del i ulike deler av Schengen-samarbeidet. For eksempel er Irland utenfor Schengens yttergrense og vil ikke omfattes av reglene om grensekontroll, men er på den annen side del av politisamarbeidet. Et annet eksempel er Danmark, som er innenfor Schengen-området, men som ikke deltar fullt ut i politisamarbeidet.

Komiteen viser videre til at forordningene omfattes av avtale av 18. mai 1999 med EU om Norge og Islands tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og videreutviklingen av Schengen-regelverket. Norske eksperter har i samsvar med avtalen deltatt i utformingen av regelverket. I henhold til avtalen om tilknytning til Schengen-regelverket artikkel 8 nr. 2 bokstav a skal EUs råd underrette Norge om vedtak av nye rettsakter som innebærer en videreutvikling av Schengen-regelverket. Norge skal på selvstendig grunnlag avgjøre om rettsaktene skal godtas fra norsk side og innarbeides i norsk rett. I samsvar med Grunnloven § 26 annet ledd og avtalen om tilknytning til Schengen-regelverket artikkel 8 nr. 2 er det tatt forbehold om Stortingets samtykke. Det fremmes en egen Prop. 230 S (2020–2021) om samtykke til godtakelse av forordningene, og det vises til denne for nærmere redegjørelse for innholdet i forordningene. Gjennomføring av forordningene vil kreve endringer i SIS-loven.

Komiteen er enig i at de tre rettsaktene bør gis en kortform når det i lovens bestemmelser vises til rettsaktene som nevnt i § 1 nr. 1, 2 og 3. Det foreslås at rettsaktene betegnes som henholdsvis «politisamarbeidsfor-

ordningen», «grensekontrollforordningen» og «returforordningen».

Forordning (EU) 2018/1862 (politisamarbeidsforordningen) er etter komiteens mening i det alt vesentlige en videreføring av gjeldende rett slik det var regulert i rettsaktene som ble opphevet i forbindelse med vedtakelsen av denne forordningen. Formålet med forordningen er fortsatt å registrere og utveksle opplysninger om personer og gjenstander med sikte på politi- og rettssamarbeid i straffesaker. Det som er nytt i forhold til gjeldende rett, er først og fremst at kretsen av personer, gjenstander og opplysningskategorier som kan registreres, er utvidet. I tillegg er kretsen av myndigheter som kan få tilgang til eller få utlevert opplysninger fra SIS, noe utvidet. Hva disse endringene går ut på, blir omtalt i punkt 6 i proposisjonen.

Komiteen viser til at forordning (EU) 2018/1861 (grensekontrollforordningen) også er en videreføring av gjeldende rett slik det var regulert i rettsaktene som ble opphevet i forbindelse med vedtakelsen av denne forordningen. Formålet med forordningen er fortsatt å registrere og utveksle opplysninger om tredjestatsborgere med sikte på å nekte innreise og opphold på medlemsstatenes territorium. Nytt er også at kretsen av opplysninger som kan registres, og hvem som skal ha tilgang til SIS, er noe utvidet, jf. nærmere om dette i punkt 6 i proposisjonen.

Forordning (EU) 2018/1860 (returforordningen) representerer etter komiteens mening noe nytt, ved at formålet med forordningen etter artikkel 1 er å fastsette vilkår og framgangsmåter for registrering og behandling av meldinger om tredjestatsborgere omfattet av beslutninger om tilbakesending truffet av medlemsstatene i SIS.

Komiteen merker seg at hensikten med rettsakten er å bidra til å forebygge og hindre irregulær migrasjon. Innlagte meldinger skal hjelpe myndighetene i medlemsstatene til å treffe nødvendige tiltak for å håndheve beslutninger om tilbakesending. Forordningen regulerer hvilke vedtak og opplysningskategorier som kan registreres (artikkel 3 og 4), og gir anvisning på hvilke konsultasjonsprosedyrer som skal følges når meldingen gir treff eller det av andre grunner er behov for utveksling av supplerende opplysninger mellom medlemsstatene. Ut over dette gjelder etter artikkel 19 de samme reglene som i forordning (EU) 2018/1861.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at Schengen Informasjon System (SIS) er det største og viktigste informasjonssystemet for deling av informasjon om grensekontroll og grensesikkerhet i Europa. Disse medlemmer viser til at systemet skal bistå nasjonale myndigheter i Europa med å ivareta landenes indre sikkerhet i fravær av indre grensekontroll i Schengen-området.

Disse medlemmer vil understreke at SIS er et avgjørende verktøy for norsk politi, tollvesen og utlendingsmyndigheter i arbeidet med utlendingskontroll, fordi SIS lagrer informasjon om personer som ikke har rett til innreise eller opphold i Schengen-området, informasjon om personer som er ettersøkt i forbindelse med straffbare handlinger, og informasjon om savnede personer, herunder savnede barn. Informasjon som lagres i SIS, kan eksempelvis omfatte siktelser, utleveringsbegjæringer, utvisninger fra Schengen og alvorlig psykisk sykdomshistorikk. Personer som utvises fra et Schengen-land, kan registreres i SIS og forbys opphold i og innreise til Schengen. Skulle slike personer senere forsøke å skaffe seg opphold i Norge, vil norske utlendingsmyndigheter gjennom SIS ha tilgang til relevant informasjon fra samtlige 31 land som deltar i SIS. Med andre ord gis norske myndigheter gjennom SIS tilgang til et svært omfattende register over eksempelvis straffedømte og permanent utviste personer, informasjon norske myndigheter ellers ikke hadde hatt tilgang til. Således er SIS avgjørende i arbeidet med utlendingskontroll, herunder pågrepelse av etterlyste personer, dømte kriminelle og personer som av andre grunner er uønsket i Norge. Disse medlemmer understreker at SIS dermed spiller en avgjørende rolle i å ivareta ikke bare den indre sikkerheten i Europa, men også den indre sikkerheten i Norge.

Disse medlemmer viser til at de foreslåtte lovendringene omfatter tre forordninger om Schengen informasjonssystem, vedtatt i november 2018. Disse medlemmer viser til at de tre rettsaktene er svært omfattende og regulerer ulike forhold. Disse medlemmer viser til at dagens ordning, der SIS-loven gir en uttømmende regulering av alle forhold knyttet til den norske delen av SIS, ikke foreslås videreført. Det foreslås i stedet at rettsaktene inkorporeres i SIS-loven ved at de gis status som lov, samtidig som den grunnleggende oppbyggingen i SIS-loven beholdes.

Disse medlemmer viser videre til at den foreslåtte endringen i utlendingsloven, der det gis uttrykkelig hjemmel for gjenbruk av biometriske opplysninger for nærmere bestemte behandlinger i SIS-registeret, samt den foreslåtte endringen i politiregisterloven som følge av at enkelte bestemmelser i politiregisterloven gis anvendelse for behandling av opplysninger i SIS, er av stor betydning for politiets og utlendingsmyndighetenes arbeid på dette feltet.

Disse medlemmer viser videre til at Senterpartiet senest i valgkampinnspurten slo fast at partiet vil «melde Norge ut av Schengen-samarbeidet og gjeninnføre nasjonal grensekontroll».

Disse medlemmer vil understreke den betydelige kapasiteten SIS-samarbeidet utgjør i ivaretagelsen av effektiv grensekontroll, og mener det er høyst tvilsomt om gjeninnføring av nasjonal grensekontroll ville

gitt bedre grensekontroll. Disse medlemmer viser til at Norge, hvis vi gikk ut av Schengen-samarbeidet, etter alle solemerker ville måttet avslutte deltakelsen i SIS. Dermed ville norsk politi, utlendingsmyndigheter og andre relevante instanser miste tilgangen til et formidabelt verktøy, som gir betydelig bedre mulighet for effektiv og treffsikker grensekontroll enn om vi kun skulle utført dette ved hjelp av egne nasjonale registre og digitale verktøy.

Disse medlemmer vil igjen understreke at SIS omfatter informasjon fra hele 31 europeiske lands politi-, toll- og utlendingsmyndigheter om personer som ikke har rett til innreise eller opphold i Schengen-området, informasjon om personer som er ettersøkt i forbindelse med straffbare handlinger, og informasjon om savnede personer, herunder savnede barn. Disse medlemmer viser til at et tilsvarende omfangsrikt informasjonsregister for grensekontroll ville vært svært, svært krevende å bygge opp i nasjonal regi.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i lov om Schengen informasjonssystem (SIS-loven) mv.

I

I lov 16. juli 1999 nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS) gjøres følgende endringer:

Loven skal lyde:

Kapittel 1 Generelle bestemmelser

§ 1 Gjennomføring av forordninger om Schengen informasjonssystem (SIS)

Følgende forordninger gjelder som lov:

1. Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1862 om opprettelse, drift og bruk av Schengen-informasjonssystem (SIS) innenfor politisamarbeid og strafferettslig samarbeid, om endring og oppheving av rådsbeslutning 2007/533/JIS og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1986/2006 og kommisjonsbeslutning 2010/261/EU (politisamarbeidsforordningen)
2. Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1861 om opprettelse, drift og bruk av Schengen-informasjonssystem (SIS) på området inn- og utreisekontroll, om endring av konvensjonen om gjennomføring av Schengen-avtalen og om endring og

oppheving av forordning (EF) nr. 1987/2006 (grensekontrollforordningen)

3. Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1860 om bruk av Schengen-informasjonsystem i forbindelse med retur av tredjestatsborgere med ulovlig opphold (returforordningen).

§ 2 SIS og SIRENE

SIS er et informasjonssystem knyttet til Schengensamarbeidet.

SIRENE-kontoret er det nasjonale kontaktpunktet for utveksling av supplerende opplysninger, som Kripos har ansvaret for.

§ 3 Geografisk virkeområde

Loven gjelder ikke for Svalbard.

Kapittel 2 Behandlingsansvar, informasjonssikkerhet og internkontroll

§ 4 Behandlingsansvar

Kripos er behandlingsansvarlig for behandling av opplysninger etter politisamarbeidsforordningen og grensekontrollforordningen.

Utlendingsdirektoratet er behandlingsansvarlig for behandling av opplysninger etter returforordningen.

§ 5 Informasjonssikkerhet

Reglene om informasjonssikkerhet i politiregisterloven § 15 gjelder for behandling av opplysninger etter politisamarbeidsforordningen.

For behandling av opplysninger etter grensekontrollforordningen og returforordningen gjelder reglene om informasjonssikkerhet i personvernforordningen kapittel IV.

§ 6 Internkontroll

Reglene om internkontroll i politiregisterloven § 16 gjelder for behandling av opplysninger etter politisamarbeidsforordningen.

For behandling av opplysninger etter grensekontrollforordningen og returforordningen gjelder reglene om internkontroll i personvernforordningen kapittel IV.

Kapittel 3 Behandling av opplysninger

§ 7 Opplysninger som kan behandles

Det kan behandles opplysninger om personer som nevnt i:

1. politisamarbeidsforordningen artikkel 20
2. grensekontrollforordningen artikkel 20
3. returforordningen artikkel 4.

Om gjenstander kan det behandles opplysninger som nevnt i politisamarbeidsforordningen artikkel 38

eller annet betalingsmiddel som nevnt i artikkel 36 nr. 1.

§ 8 Vilkår for å behandle opplysninger om personer og gjenstander

Behandling av opplysninger om personer skal skje på de vilkår som fremgår av:

1. politisamarbeidsforordningen artikkel 26, 32, 34, 36 og 40
2. grensekontrollforordningen artikkel 24, 25 og 26
3. returforordningen artikkel 3.

Det kan behandles opplysninger om gjenstander som ettersøkes for beslag eller som bevis i en straffesak, jf. politisamarbeidsforordningen artikkel 38, eller på vilkår som nevnt i artikkel 26 nr. 5, artikkel 32 nr. 8, artikkel 34 nr. 2 eller artikkel 36.

Registreringen av opplysninger i SIS må være besluttet av kompetent myndighet.

§ 9 Kobling mellom meldinger

Det kan opprettes koblinger mellom meldinger på vilkår som nevnt i:

1. politisamarbeidsforordningen artikkel 63
2. grensekontrollforordningen artikkel 48
3. returforordningen artikkel 19.

§ 10 Behandling av opplysninger til andre formål

Opplysningene som behandles i SIS, kan ikke behandles for andre formål enn de som er fastsatt for den enkelte behandling, med mindre det er adgang til dette i samsvar med:

1. politisamarbeidsforordningen artikkel 56 nr. 5
2. grensekontrollforordningen artikkel 41 nr. 5
3. returforordningen artikkel 19.

§ 11 Utveksling av opplysninger som ikke formidles via SIS (supplerende opplysninger)

Opplysninger som ikke formidles via SIS (supplerende opplysninger), skal utveksles via SIRENE-kontoret. Supplerende opplysninger skal bare brukes for det formålet opplysningene er gitt for, med mindre det er innhentet forutgående samtykke fra den innmeldende staten som nevnt i:

1. politisamarbeidsforordningen artikkel 8 nr. 2
2. grensekontrollforordningen artikkel 8 nr. 2
3. returforordningen artikkel 19.

For behandlingen av supplerende opplysninger etter politisamarbeidsforordningen gjelder politiregisterloven. For behandlingen av supplerende opplysninger etter grensekontrollforordningen og returforordningen gjelder personopplysningsloven, med mindre det er fastsatt i eller i medhold av politiregisterloven at opplysningene som skal utveksles, reguleres av politiregisterloven.

Supplerende opplysninger skal slettes i samsvar med:

1. politisamarbeidsforordningen artikkel 64
2. grensekontrollforordningen artikkel 49
3. returforordningen artikkel 19.

Kapittel 4 Tilgang, utlevering og taushetsplikt

§ 12 Tilgang til SIS

Følgende myndigheter skal ha tilgang (adgang til direkte søk) til SIS:

1. politi- og tollmyndighet samt Kystvakten når de utøver grensekontroll og annen kontroll
2. påtale- og politimyndighet
3. utlendingsmyndighet, for formål som nevnt i politisamarbeidsforordningen artikkel 44 nr. 1 bokstav d og nr. 2, grensekontrollforordningen artikkel 34 nr. 1 bokstav d og f og nr. 2 og returforordningen artikkel 19
4. myndighet med ansvar for registrering av kjøretøyer, til formål og opplysninger som nevnt i politisamarbeidsforordningen artikkel 45
5. myndighet med ansvar for å utstede registreringsbevis eller sikre trafikkstyring for båter og luftfartøyer mv., til formål og opplysninger som nevnt i politisamarbeidsforordningen artikkel 46
6. myndighet med ansvar for å utstede løyve for skytevåpen til formål og opplysninger som nevnt i politisamarbeidsforordningen artikkel 47.

Tilgang til registeret skal kun gis til personer som har fått særskilt bemyndigelse. Brukerne kan bare søke etter opplysninger som er nødvendige for å ivareta deres oppgaver.

§ 13 Utlevering av opplysninger fra SIS

Opplysninger om personer og gjenstander kan etter begjæring utleveres fra registeret til:

1. politi- og tollmyndighet samt Kystvakten når de utøver grensekontroll
2. politi- og tollmyndighet når den foretar annen kontroll enn grensekontroll, samt Kystvakten når den utøver oppgaver som ellers er tillagt politi- og tollmyndighet
3. påtale- og politimyndighet
4. utlendingsmyndighet i saker som nevnt i § 12 første ledd nr. 3
5. veimyndighet i saker som nevnt i § 12 første ledd nr. 4
6. myndighet med ansvar for å utstede registreringsbevis eller sikre trafikkstyring for båter og luftfartøyer mv. i saker som nevnt i § 12 første ledd nr. 5
7. myndighet med ansvar for å utstede løyve for skytevåpen i saker som nevnt i § 12 første ledd nr. 6
8. myndigheter som kan ha oppgaver i tilknytning til politisamarbeidsforordningen artikkel 32

9. departementet og Politidirektoratet i forbindelse med utøvelse av overordnet myndighet.

Det kan bare utleveres opplysninger som er nødvendige for å ivareta mottakerens oppgaver.

§ 14 Taushetsplikt

Enhver som under utøvelse av tjeneste eller arbeid får adgang eller kjennskap til opplysninger fra SIS, plikter å hindre at uvedkommende får kjennskap til disse. Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet.

Forvaltningsloven §§ 13 til 13 d og 13 g gjelder ikke.

Kapittel 5 Innsyn, retting og sletting

§ 15 Innsyn

Rett til innsyn i opplysninger som er registrert i medhold av politisamarbeidsforordningen, reguleres av politiregisterloven § 49.

Rett til innsyn i opplysninger som er registrert i medhold av grensekontrollforordningen og returforordningen, reguleres av grensekontrollforordningen artikkel 53.

§ 16 Sletting av opplysninger om personer og gjenstander

Opplysninger som er registrert i medhold av politisamarbeidsforordningen, skal slettes etter fristene i forordningen artikkel 53, 54, og 55.

Opplysninger som er registrert i medhold av grensekontrollforordningen, skal slettes etter fristene i forordningen artikkel 39 og 40.

Opplysninger som er registrert i medhold av returforordningen, skal slettes etter fristene i forordningen artikkel 6, 8 til 12 og 14.

§ 17 Retting og sletting av uriktige opplysninger mv.

For retting og sletting av uriktige eller mangelfulle opplysninger som er registrert i medhold av politisamarbeidsforordningen, gjelder politiregisterloven §§ 51 og 53.

For retting og sletting av uriktige eller mangelfulle opplysninger som er registrert i medhold av grensekontrollforordningen og returforordningen, gjelder personvernforordningen artikkel 16 og 17. Den behandlingsansvarlige skal så vidt mulig sørge for at feilen ikke får betydning for den registrerte.

Dersom registrerte opplysninger som nevnt i første og annet ledd er lagt inn av en annen stat, skal den behandlingsansvarlige uten opphold underrette denne staten med anmodning om å rette, supplere eller slette opplysningene.

§ 18 Saksbehandlingsregler ved begjæring om innsyn, retting og sletting

Begjæring om innsyn, retting eller sletting fremsettes for den behandlingsansvarlige eller den myndighet som har besluttet registrering, men avgjøres av den behandlingsansvarlige. Dersom meldingen det begjæres innsyn i, er lagt inn av en annen stat, plikter den behandlingsansvarlige å gi denne staten anledning til å uttale seg før innsyn gis.

Den registrerte kan pålegges å legge frem en skriftlig og undertegnet begjæring.

Begjæringer om innsyn, retting eller sletting skal besvares skriftlig uten ugrunnet opphold og senest innen 30 dager fra den dagen henvendelsen kom inn. Dersom det er uforholdsmessig vanskelig å svare på henvendelsen innen 30 dager, kan gjennomføringen utsettes i inn-til to måneder. Det skal i så fall gis et foreløpig svar med angivelse av sannsynlig tidspunkt for når svar kan gis.

Dersom begjæring om innsyn i opplysninger som er registrert i medhold av politisamarbeidsforordningen, ikke tas til følge, gjelder politiregisterloven § 54 tredje ledd tilsvarende. Begjæring om retting og sletting i slike opplysninger skal bare behandles dersom den registrerte tidligere har fått innsyn i eller underretning om den registreringen begjæringen gjelder.

Den registrerte skal informeres om sine rettigheter etter § 21 samt adgangen til å bringe saken inn for en domstol.

Kapittel 6 Erstatning

§ 19 Erstatning

En person har krav på erstatning for skade som er påført som følge av at opplysninger er registrert eller brukt i strid med reglene for behandling av opplysninger i SIS. Dette gjelder uten hensyn til om det er utvist skyld av den behandlingsansvarlige eller dennes data-behandler eller av noen annen som har truffet beslutning eller lagt inn melding om registrering.

Erstatningen skal svare til det økonomiske tap som den registrerte er påført ved den ulovlige registreringen eller bruken av opplysningene. Erstatningen kan også omfatte erstatning for krenkelse eller annen skade av ikke-økonomisk art (oppreisning) i den utstrekning dette finnes rimelig.

Krav om erstatning fremsettes for den behandlingsansvarlige eller den myndighet som har besluttet registrering, men behandles av den behandlingsansvarlige. Krav om erstatning må fremsettes senest ett år etter at den skadelidte er blitt kjent med registreringen. Når krav fremsettes etter at den skadelidte har vært siktet i en straffesak, gjelder likevel behandlingsreglene i straffeprosessloven kapittel 31. Straffeprosessloven § 444, § 445 og § 446 gjelder ikke for krav om erstatning etter bestemmelsen her.

§ 20 Klageadgang

Avgjørelser om erstatning som knytter seg til behandling av opplysninger etter politisamarbeidsforordningen eller grensekontrollforordningen, kan påklages til Politidirektoratet av den registrerte eller eieren av en registrert gjenstand. Avgjørelser om erstatning som knytter seg til behandling av opplysninger etter returforordningen, kan påklages til departementet av den registrerte.

Forvaltningsloven kapittel VI gjelder tilsvarende så langt det passer.

Kapittel 7 Tilsyn

§ 21 Datatilsynets tilsyn og kontroll mv.

For behandling av personopplysninger etter politisamarbeidsforordningen gjelder politiregisterloven §§ 58 første punktum, 59, 60 og 61 om Datatilsynets tilsyn og kontroll mv.

Datatilsynets tilsyn og kontroll med behandling av personopplysninger etter grensekontrollforordningen og returforordningen reguleres av personvernforordningen kapittel VI til VIII og personopplysningsloven kapittel 6 og 7.

Dersom opplysningene er lagt inn av en annen stat, skal kontrollen foretas i samråd med denne statens kontrollorgan. Saksbehandlingsreglene i § 18 gjelder tilsvarende.

§ 22 Særregler om meldinger lagt inn av en annen stat

Dersom Datatilsynets pålegg gjelder en melding som er lagt inn av en annen stat, skal den behandlingsansvarlige oversende avgjørelsen til denne staten med anmodning om fullbyrdelse.

Den behandlingsansvarlige skal fullbyrde endelige avgjørelser truffet av andre staters myndigheter som gjelder meldinger lagt inn av norske myndigheter.

Kapittel 8 Forskrifter

§ 23 Forskrifter

Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne loven, herunder om behandlingsansvaret etter § 4.

Kapittel 9 Sluttbestemmelser

§ 24 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

II

I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

§ 100 nytt femte ledd skal lyde:

Biometrisk personinformasjon opptatt i medhold av første ledd kan gjenbrukes i forbindelse med registrering av returvedtak og innreiseforbud i SIS i medhold av SIS-loven §§ 7 og 8 og forordningene som nevnt i SIS-loven § 1 nr. 2 og nr. 3, samt artikkel 22 i forordningen om politisamarbeid som nevnt i SIS-loven § 1 nr. 1.

Nåværende femte og sjette ledd blir sjette og nytt sjuende ledd.

III

I lov 28. mai 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten skal § 3 første ledd nr. 1 lyde:

1. reguleres av lov 16. juli 1999 nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS), med mindre noe annet fremgår av SIS-loven,

IV

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at de ulike bestemmelsene skal tre i kraft til ulik tid.

Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

Oslo, i justiskomiteen, den 7. desember 2021

Per-Willy Amundsen

leder

Odd Harald Hovland

ordfører

